

Gospod Janez Janša, predsednik Vlade Republike Slovenije

Vlada Republike Slovenije

E: gp.kpv@gov.si; gp.gs@gov.si

Gospod Zdravko Počivalšek, minister

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

E: gp.mgrt@gov.si

Ljubljana; 17. 11. 2021

ZADEVA: NUJNA pomoč za industrijo sejmov in srečanj – odprto pismo

Spoštovani predsednik Vlade Republike Slovenije g. Janez Janša in
spoštovani minister za Gospodarski razvoj in tehnologijo g. Zdravko Počivalšek!

Panoga industrija sejmov in srečanj, zaradi prepovedi oziroma omejitev vezanih na pandemijo covid-19, ni poslovala od srede marca 2020 do vključno meseca maja 2021. Poslovanje teh podjetij je tudi po koncu uradne prepovedi zelo omejeno, saj so za to dejavnost še vedno predpisane omejitve (na primer za vstop na sejem je potreben pogoj PCT, enosmerno gibanje obiskovalcev). Predvsem pa poslovanje omejuje strah pred okužbo zaradi slabe epidemiološke situacije.

Dne 5. novembra .2021 so bile z odlokom spet prepovedane določene dejavnosti industrije sejmov in srečanj.

Panoga industrije sejmov in srečanj je bila tako prva prisiljena zapreti vrata in jih bo tudi zadnja in zelo postopno odpirala. Ocena mednarodnih inštitucij (UFI, ICCA) je, da se bo panoga zelo počasi vračala v okvire pred pandemijo, in sicer ocenjujejo, da bo za to potrebno 3-5let, da pa se bo zaradi svojega pomena in multiplikativnih učinkov pri razvoju gospodarstva, znanosti in družbe zagotovo vrnila v pretekle okvire.

Podjetja, ki se ukvarjajo z dejavnostjo sejmov oz. industrije srečanj, so tako od 12. marca 2020 do danes brez omembe vrednih prihodkov iz dejavnosti, situacija se v tem trenutku tudi še ne izboljšuje. Ob tem imajo podjetja stroške, ki niso vezani na prireditve (fiksni stroški), pa tudi stroške za pripravo prireditev, saj se prireditve pripravljajo tudi leto in več v naprej, kar pomeni, da so se prireditve pripravljale, do izvedbe in s tem prihodkov pa ni prišlo: v največjem delu zaradi dejanske prepovedi le manjši del pa tudi zaradi negotove situacije, ki bistveno zmanjšuje interes za udeležbo na prireditvi, kot tudi za razstavljanje oziroma organiziranje prireditev.

Zato lahko zaključimo, da je pandemija panogo industrijo sejmov in srečanj med različnimi gospodarskimi panogami najbolj prizadela, kljub temu panoga v Sloveniji do sedaj ni bila deležna nobenih specifičnih podpor, v nasprotju z nekaterimi drugimi panogami. Dejstvo je, da panoga po vzoru drugih držav potrebuje dodatno podporo zlasti za blaženje finančnih posledic, kot tudi podporo za ponoven zagon.

Podjetja v panogi imajo kljub temu da ne poslujejo, fiksne stroške (zavarovanje, zemljiški prispevki, vzdrževanje objektov in opreme, plače zaposlencev, itn.). V prvi polovici leta (ko je bila epidemija razglašena) so podjetja s subvencijami namenjenimi celotnemu gospodarstvu pokrila le manjši del fiksnih stroškov (ocenjujemo, da v povprečju manj kot 30%). Ob dejstvu, da je npr. izpad prihodkov od marca 2020 do marca 2021, v primerjavi z letom dni poprej za 3 sejemske hiše (Pomurski sejem, Gospodarsko razstavišče, Celjski sejem) blizu 90 % je jasno, da so podjetja preostali del stroškov pokrivala iz lastnih rezerv in kreditnih sredstev.

Po pomladi 2021 so usahnili tudi omenjeni ukrepi države, ki so slabo situacijo vsaj do določene mere blažili. Oba omenjena vira (lastne rezerve in krediti) sta sedaj izčrpana, podjetja so se znašla v brez izhodni situaciji.

Poleg industrije sejmov in srečanj ocenjujemo, da so imela tako velik upad tudi nekatera druga podjetja in sicer mestni hoteli in agencije. Čeprav slednja sedaj formalno lahko poslujejo, industrija sejmov srečanj pa se še vedno nahaja v primežu prepovedi.

Ne glede na gornja dejstva, pa v nasprotju z drugimi državami, panoge industrije sejmov in srečanj tudi ne naslavlja drugi, specifični ukrepi (npr. turistični bon, podpore žičničarjem, podpore določenim panogam v kmetijstvu itn.).

Vlada nam že od pomladi dalje obljublja posebno dodatno pomoč, ki pa do danes še ni bila sprejeta.

Zato ponovno pozivamo Vlado Republike Slovenije (glej obrazložitev spodaj):

- 1) da nam čim prej odobri dodatno pomoč za kritje dela stroškov za čas, ko nismo smeli poslovati;
- 2) da podaljša in modificira ukrep, ki zagotavlja vračilo 80 % vloženih sredstev ob morebitni kasnejši prepovedi dogodka;
- 3) da nas podpre z nujno potrebnimi zagonskimi ukrepi;

- 4) da jasno opredeli, kaj je dovoljeno in kaj ni, in to tako, da so prepovedi in omejitve primerljive z drugimi dejavnostmi, kjer je verjetnost prenosa okužb primerljiva.

Za morebitne dodatne obrazložitve in podatke smo vam na voljo.

S spoštovanjem,

za Zbornico industrije sejmov in srečanj
Predsednik mag. Iztok Bricl, univ. dipl. econ.

za Zbornico industrije sejmov in srečanj
Direktorica mag. Marjana Majerič, univ. dipl. econ.

Obrazložitev predlaganih ukrepov:

Ad 1) dodatno pomoč za kritje dela stroškov za čas, ko nismo smeli poslovati

Predlagamo, da so do ukrepa kritja dela fiksnih stroškov, kot enkratnega dodatka za najbolj prizadeta podjetja, upravičena vsa tista podjetja, ki so beležila padec prometa 65 % ali več v opazovanem obdobju 12 mesecev, to je v času prepovedi in omejitev poslovanja od 1. aprila 2020 do 31. marca 2021, glede na leto poprej in sicer v višini najmanj 10% od ugotovljenega padca prometa ter da za uveljavljanje ni dodatnih omejevanj (npr: vezava na obseg zaposlenih, vsaj 70% privatno lastništvo,...).

Ad 2) podaljšanje in modificiranje ukrepa, ki zagotavlja vračilo 80 % vloženih sredstev ob morebitni kasnejši prepovedi dogodka

Predlagamo, da se obstoječi ukrep, kot ga določa ZIUPTG, podaljša najmanj do 31. maja 2022 ter da se višina skupnih stroškov dogodka ne omejuje navzdol ali navzgor ter da se med upravičene stroške šteje tudi strošek dela in sicer v višini do 50% ostalih upravičenih stroškov.

Ad 3) zagotovitev dela zagonskih stroškov naj se po vzoru drugih evropskih držav oblikuje na način, da se pospeši in poveča obseg sejemske in kongresne dejavnosti. Potrebna sredstva za ta ukrep bodo, preko povečanega obsega aktivnosti in s tem več pobranega davka, zagotovo vrnjena v proračun. In sicer:

- Podpora podjetjem, ki organizirajo dogodke kongresnega tipa z 80 ali več udeleženci v višini 25EUR/ udeleženca za obdobje 3 let (dokazilo uporaba prostora in podpisi udeležencev).
- Podpora podjetjem za udeležbo na domačih mednarodnih sejmi in sicer razstavljalci prejmejo spodbudo za udeležbo na sejmi v Sloveniji v višini 35% cene neopremljenega razstavnega prostora vendar ne več kot 35 EUR/m² ali 35% cene opreme razstavnega prostora vendar ne več kot 35 EUR/m², za obdobje najmanj 2 let.
- Za nastop slovenskih razstavljalcev na sejmi v tujini naj se obstoječi ukrep modificira tako, da se v naslednjih 2 letih, spodbuda države veže na izvedbo opreme razstavnega prostora, v višini do 35 EUR/m², pri čemer mora biti izvajalec opreme podjetje registrirano v Republiki Sloveniji.
- podpora organizatorjem koncertov naj se zagotovi tako, da se podaljša veljavnost turističnih bonov, izdanih v letu 2021, najmanj še za prvo polovico leta 2022.

Ad 4) odprava nejasnosti kaj je dovoljeno in kaj ni

Predlagamo, da se na odprtih prostorih, pod pogojem PCT, z omejitvijo obiska, ki še omogoča vzdrževanje 1,5 m medsebojne razdalje, ob nošenju mask omogoči tudi izvedba stoječih oblik javnih prireditev in da se to nedvoumno zapiše. Menimo, da so ob navedenih pogojih takšne prireditve, v primerjavi z ostalimi dogodki (npr. trgovina, hotelske namestitve ipd.) primerljivo varne. Hkrati predlagamo, da se pri javnih dogodkih na prostem gostinski del organizira v ločeni coni, pod pogoji, ki veljajo za gostinsko dejavnost, med tem ko se v pri poslovnih srečanjih znotraj enega podjetja, v zaprtih prostorih dovoli organizacija postrežbe hrane in pijače prav tako pod pogoji, ki veljajo za gostinsko dejavnost.

Opis problema

Omejevanje je določeno v Odloku o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 (Uradni list RS, št. 174/21 z dne 6. 11. 2021) in Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o začasnih ukrepih za preprečevanje in

obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 (Uradni list RS, št. 177/21 z dne 11. 11. 2021).

Če beremo oba odloka in Zakon o javnih zbiranjih (Uradni list, št. 64/11-uradno prečiščeno besedilo), ki definira, kaj so javne prireditve, ta zakon v bistvu ne loči med javnim shodom oziroma prireditvijo. Citiramo zakonsko definicijo: »Organiziran shod oziroma prireditev je shod oziroma prireditev, pri kateri organizator razglasa (javno oglašuje) oziroma poziva k udeležbi z javno objavo oziroma vabili, posredovanim tistim, ki se shoda oziroma prireditve udeležijo.«.

Zato ni jasno, kako je potem pod pogojem PCT, v gornjem Odloku javni shod dovoljen, javna prireditev pa prepovedana.

Ker so sedaj (po spremembi odloka) t.i. kongresi in sejmi taksativno pod določenimi pogoji dovoljeni, kulturne prireditve pod določenimi pogoji le v sedeči obliki, pri tem ali so te prireditve dovoljene, ni več dileme.

Dvom nastopa, ker definicije kulturne prireditve Zakon o javnih zbiranjih ne pozna. Kultura je lahko le eden od namenov javne prireditve. Nameni so lahko še: zabavni, športni, izobraževalni in drugi ter se med sabo na isti prireditvi prepletajo. Torej ne vemo, kaj je zares prepovedano, če sploh kaj.

Zavedamo se resnosti epidemiološke situacije, zato smo odgovorni in ne želimo izkoriščati zgoraj nastale pravne vrzeli, nejasnosti. Prosimo pa Vlado, da razčisti nastalo situacijo.